



Jouw school

→ p.3

Thema 1

Domein: Democratische oefenplaats

Kerdoel: De school geeft vorm aan de democratische oefenplaats.

Opdracht: **Mijn school**
Eigen invulling.





Vrije keuze

→ p.4 - p.9

Thema 2

Domein: Samenleven in een democratische rechtsstaat
Kerdoel: Basiswaarden van de democratische rechtsstaat

Opdracht 1: Kinderrechten

→ **Bekijk het filmpje over kinderrechten.**

Filmpje 1:

In dit filmpje wordt antwoord gegeven op de volgende vragen: Wat zijn kinderrechten? Waarom zijn ze belangrijk en wat merk je ervan in je dagelijks leven?

Filmpje 2:

In dit filmpje wordt er gesproken over kinderrechten. Welke kinderrechten zijn er? Voor wie gelden deze rechten? En hoe denken kinderen dat het beter kan? Voor meer informatie gaan de reporters op pad naar het Kinderrechtenhuis in Leiden, om daar in gesprek te gaan met Brigitte Boswinkel van het Kinderrechtencollectief.

→ **Noem 3 kinderrechten die jij belangrijk vindt.**

Eigen invulling.

→ **Waarom vind je deze 3 kinderrechten belangrijk?**

Eigen invulling.

→ **Wat zou er gebeuren als er geen kinderrechten zouden zijn?**

Kinderen zijn kwetsbaar; er kan misbruik van kinderen worden gemaakt. Denk hierbij aan kinderarbeid, uitbuiting (in tijden van oorlog: kindsoldaten), onveiligheid in bepaalde situaties, verwaarlozing (gezondheid, fysiek, mentaal). De rechten geven kinderen bescherming.

→ **Wat wordt elk jaar op 20 november gevierd?**

De Internationale Dag voor de rechten van het Kind. Op deze dag worden er wereldwijd activiteiten georganiseerd om stil te staan bij kinderrechten. (Dat kinderen veilig, gelukkig en gezond opgroeien.)

Opdracht 2: Recht op een naam (kinderrecht 7)

→ **Bekijk het filmpje over een meisje zonder naam.**

In dit filmpje gaat het over een meisje zonder naam. Iedereen heeft een naam, en dat lijkt heel normaal. Maar wat betekent het als je geen naam hebt? Kun je dan goed leven?

Eigen invulling.





→ **Als je geen naam hebt, kun je:**

- **niet** naar school
- **wel** spelen
- **wel** voelen en denken
- **wel** eten
- **niet** naar de dokter
- **niet** naar een sportclub
- **geen** paspoort krijgen
- **wel** lachen en plezier maken

→ **Waarom is het belangrijk dat iedereen een naam heeft?**

Een naam hoort bij je identiteit. Je naam laat zien wie jij bent. Het is een deel van je persoonlijke identiteit en maakt jou uniek. Als je een naam hebt, kun je:

- naar school
- medische zorg krijgen
- beschermd worden tegen misbruik of uitbuiting

Zonder naam is het moeilijker om deze rechten te krijgen of te beschermen.

Opdracht 3: Welke regels horen bij welke leeftijd?

Eigen invulling.

Evaluatie: Hoe ging het?

Eigen invulling.

Trofee: Puzzelen maar!

R	S	C	H	O	O	L	T	F	E	O	Z	Q
G	C	R	E	R	C	C	N	T	O	A	V	E
N	T	E	Y	T	T	V	V	L	A	M	E	I
G	D	S	B	S	E	Y	R	P	I	Y	I	J
E	R	P	M	Q	I	N	D	E	L	E	L	Z
Z	W	E	L	E	K	I	N	D	D	X	I	O
O	O	C	L	L	M	W	F	C	W	E	G	R
N	N	T	L	I	E	F	D	E	A	F	H	G
D	E	X	S	P	E	L	E	N	O	X	E	O
H	N	F	A	M	I	L	I	E	N	U	I	S
E	Q	V	R	I	J	H	E	I	D	W	D	R
I	W	A	T	E	R	N	H	T	Y	Y	G	P
D	R	J	I	H	B	R	E	C	H	T	W	D



Samen anders

→ p.12 – p.14

Thema 3

Domein: Samenleven in een democratische rechtsstaat

Kerdoel: Diversiteit in de samenleving

Opdracht 1: Feest

→ **Bekijk het filmpje over diversiteit.**

In dit filmpje wordt het begrip diversiteit uitgelegd. Er worden voorbeelden gegeven waarom diversiteit goed is, bijvoorbeeld dat divers werk leuker is dan eentonig werk en dat divers eten gezonder is dan elke dag hetzelfde. En ook wordt verteld dat diversiteit niet alleen aan de buitenkant zit, hoeveel we op elkaar lijken, maar dat iedereen van binnen anders is

Eigen invulling en 3e vraag ter beoordeling van de leerkracht.

Opdracht 2: De regenboogvlag

→ **Bekijk de filmpjes over de betekenis van de regenboogvlag.**

Filmpje 1: In dit filmpje wordt verteld waar de regenboogvlag vandaan komt. Het kleurrijke symbool voor de LHBTQ+-gemeenschap is bedacht door de kunstenaar Gilbert Baker. Zijn regenboogvlag had in het begin geen zes kleuren, maar acht.

Filmpje 2: In dit filmpje wordt de vraag gesteld: Waarom is de LHBTQ+ vlag een regenboogvlag? De kleurrijke vlag is ruim 40 jaar geleden bedacht in Amerika. Door wie en waarom precies wordt uitgelegd. De vlag wordt vaak gebruikt om te laten zien dat iedereen welkom is en het niet uitmaakt hoe je je voelt of op wie je verliefd wordt.

→ **Wat is de betekenis van de kleuren: rood, oranje, geel, groen, blauw en paars?**

- **rood:** Leven. Rood staat voor leven en energie.
- **oranje:** Zorgen voor elkaar. Oranje betekent helpen, beter worden en lief zijn voor elkaar.
- **geel:** Zon en vrolijkheid. Geel staat voor blij zijn en plezier maken.
- **groen:** Natuur. Groen betekent groei, planten en de aarde.
- **blauw:** Rust en vriendschap. Blauw staat voor rustig zijn en goed samenleven.
- **paars:** Jezelf mogen zijn. Paars betekent dat iedereen uniek is en zichzelf mag zijn.

De regenboogvlag laat zien dat iedereen erbij mag horen en dat mensen verschillend mogen zijn. Elke kleur heeft een eigen betekenis.





→ **Kleur de regenboogvlag**

Zie foto op p.13 en de volgorde van de kleuren van de opdracht hierboven.

→ **Kies drie kleuren en maak hierbij tekeningetjes die passen bij de betekenis van de kleuren.**

Eigen invulling.

Evaluatie: Hoe ging het?

Eigen invulling.

Trofee: De leerlingen luisteren naar een rap.



Jouw stem

→ p.15 – p.22

Thema 4

Domein: Vormgeven aan democratische en maatschappelijke betrokkenheid

Kerdoel: Democratische betrokkenheid

Opdracht 1: Wie is de 'baas' in Nederland?

→ **Bekijk de filmpjes over de koning, de burgemeester en de minister-president.**

Filmpje 1, koning:

In dit filmpje wordt er een relatie gelegd tussen de democratie, het stemrecht, de politieke partijen en de koning. Het staatshoofd is neutraal. De koning heeft in Nederland geen politieke macht. De wetten en regels worden bepaald door de regering. Hij mag net als iedereen met stemrecht wel stemmen, maar dat doet hij niet omdat hij neutraal wil blijven.

Filmpje 2, minister-president:

In dit filmpje wordt uitgelegd wat een minister-president is en hoe je minister-president wordt. Je hebt privileges, voert bepaalde taken uit en leiderschapsskills zijn belangrijk.

Voorbeelden van privileges zijn: een eigen ambtswoning en een goed salaris.

Voorbeelden van taken zijn: voorzitter van de ministerraad, je bent verantwoordelijk voor wat de koning doet.

Voorbeelden van waardevolle skills: je bent een leider, hebt kennis van de wereld en je hebt een olifanten huid (je krijgt ook veel kritiek).

Filmpje 3, burgemeester:

In dit filmpje krijg je een beeld van wat een burgemeester is en wat hij doet. Hoe zorg je er bijvoorbeeld voor dat alles goed gaat in een stad of dorp? Onderwerpen die aan bod komen zijn o.a.: de taken van de burgemeester, de gemeenteraad, de ambtsketen, de openbare orde en veiligheid en de politie.

→ **Schrijf bij elke taak of gebeurtenis wie hier verantwoordelijk voor is.**

De koning, de minister-president of de burgemeester.

- De minister-president is de politieke leider van het land.
- De koning leest de troonrede voor op Prinsjesdag.
- De burgemeester werkt samen met politie en brandweer.
- De minister-president is de minister van Algemene Zaken.
- De burgemeester zorgt voor veiligheid in de stad of in het dorp.
- De koning heeft een neutrale rol. Hij heeft geen politieke macht.
- De burgemeester leidt de vergaderingen van de gemeenteraad.
- De koning ondertekent wetten, maar is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de wetten.
- De minister-president is de voorzitter van de ministerraad.
Dit is de vergadering van alle ministers.
- De burgemeester brengt een verjaardagsbezoek als iemand 100 jaar is geworden.





Opdracht 2: Jij als 'baas' van Nederland

Eigen invulling.

Opdracht 3: Jij als burgemeester

→ **Bekijk het filmpje over kinderburgemeesters.**

In dit filmpje wordt uitgelegd wat een kinderburgemeester is. Steeds meer Nederlandse gemeenten hebben een kinderburgemeester. Die staat aan het hoofd van een kinderraad. De burgemeester en de raad denken mee over de problemen in hun gemeente.

→ **Lees de drie voorstellen. Beantwoord de vragen.**

Eigen invulling.

Opdracht 4: De leerlingenraad

→ **Bekijk de filmpjes over leerlingraden en over de leerlingenraad op een school.**

Filmpje 1: Dit filmpje gaat over de leerlingenraad op school. Over welke onderwerpen moet de raad meedenken? Waarom zou iedere school er eentje moeten hebben?

Op een basisschool is te zien hoe de nieuwe leerlingenraad daar werkt. Aan kinderen wordt gevraagd of zij het belangrijk vinden dat leerlingen kunnen meedenken op school – en over welke onderwerpen dat volgens hen zou moeten gaan. Er is ook een stelling voor in de klas.

Filmpje 2: Dit filmpje gaat over de nieuwe leerlingenraad op een school. Iedereen heeft vertegenwoordigers nodig, ook leerlingen op een basisschool.

Eigen invulling en verslag ter beoordeling van de leerkracht.

Evaluatie: Hoe ging het?

Eigen invulling.

Trofee: Leuk idee!

Eigen invulling.



Wereldvragen

→ p.23 – p.31

Thema 5

Domein: Vormgeven aan democratische en maatschappelijke betrokkenheid.

Kerdoel: Maatschappelijke betrokkenheid

Opdracht 1: 17 werelddoelen

→ **Bekijk de filmpjes over de werelddoelen.**

Filmpje 1:

Dit filmpje gaat over de SDG's (Sustainable Development Goals). De SDG's zijn 17 werelddoelen die ernaar streven om de wereld schoner, gezonder en mooier te maken. Alle 17 werelddoelen worden besproken. Wat houden deze werelddoelen in en voor welke uitdagingen staan zij? De SDG's zijn de opvolgers van de Millenniumdoelen en gelden tot 2030.

Filmpje 2:

Dit filmpje gaat over de 17 werelddoelen die ervoor moeten zorgen dat de wereld voor iedereen een veilige en gezonde plek is om te leven. Voor 2030 moet er een einde komen aan extreme armoede, ongelijkheid en klimaatverandering. Om dit te bereiken is een goede samenwerking tussen organisaties, bedrijven en scholen belangrijk. Het gaat over grote wereldwijde thema's, maar er zijn ook zaken waar je direct invloed op kan hebben. Denk hierbij aan het overstappen op duurzame energie of te kiezen voor producten die gemaakt zijn onder eerlijke werkomstandigheden. Onze keuzes hebben wereldwijd effect. Samen kunnen we ervoor zorgen dat de wereld een mooie plek blijft.

→ **Welke uitspraak hoort bij welk werelddoel?**

Dieren, bomen en planten zijn belangrijk. We zorgen goed voor ze.	15
Het maakt niet uit of je een jongen of een meisje bent, iedereen is even belangrijk.	5
Alle kinderen hebben recht op onderwijs.	4
Dieren in de zee willen ook in een schone wereld leven.	14
Iedereen heeft genoeg te eten.	2
Schoon drinkwater is voor iedereen toegankelijk.	6
Zonne- en windenergie leveren energie zonder te vervuilen.	7
Iedereen heeft recht op hulp als ze ziek zijn.	3
Kom in actie voor het klimaat.	13

Iedereen is verschillend, maar alle mensen verdienen gelijke kansen.	10
Iedereen heeft genoeg geld voor eten, kleding en een huis.	1
Slimme industrie zorgt voor nieuwe uitvindingen, zoals elektrische auto's.	9
Iedereen voelt zich veilig.	16
Hergebruiken van spullen (recyclen) is goed voor onze planeet.	12
Kinderen werken niet in een fabriek.	8
Help elkaar wereldwijd om de 17 werelddoelen te halen.	17
Steden zijn veilig, schoon en fijn zodat iedereen er kan wonen.	11





Opdracht 2: Kom zelf in actie!

→ **Wat doet WNF?**

Het WNF (Wereld Natuur Fonds) zet zich wereldwijd in voor het beschermen van natuur en dieren.

→ **Wat betekent de afkorting WWF?**

World Wide Fund for Nature.

→ **Overige opdrachten:**

Eigen invulling en ter beoordeling van de leerkracht.

Opdracht 3: Zwerfafval. Wat kan jij zelf doen?

→ **Bekijk de filmpjes over zwerfafval.**

Filmpje 1:

In dit filmpje gaan kinderen afval sorteren na een kinderfeestje. Ze leren wat recylen is. De afbraaktijd van verschillende producten wordt besproken.

Filmpje 2:

Dit filmpje gaat over zwerfafval. In onze oceanen drijven vijf enorme eilanden van 'plastic soep'. Een afvaldeskundige vertelt erover.

→ **Wat is zwerfafval?**

Zwerfafval is afval dat wordt achtergelaten in de openbare ruimte, in plaats van in een afvalbak of container. Je vindt het bijvoorbeeld op straat, in parken, langs wegen, in sloten of in de natuur.

→ **Waarom is het belangrijk om afval te scheiden?**

Afval scheiden is belangrijk omdat het helpt om het milieu te beschermen, grondstoffen te besparen en afval beter te verwerken.

→ **Wat kun jij deze week doen om minder afval te maken? Bedenk drie dingen.**

Eigen invulling en ter beoordeling van de leerkracht.





Opdracht 4: Bedenk een slogan!

→ **Bekijk het filmpje.**

Dit filmpje gaat over werelddoel 12 (duurzame productie en consumptie). De mening is dat we ons afval beter moeten scheiden, zodat we alles opnieuw kunnen gebruiken en niet steeds nieuwe dingen hoeven te maken.

→ **Bedenk een korte, krachtige zin om anderen te helpen minder afval te maken.**

Maak er een tekening bij.

Eigen invulling en ter beoordeling van de leerkracht.

Evaluatie: Hoe ging het?

Eigen invulling.

Trofee: Knutselen

Eigen invulling.

De kinderen kunnen een foto van hun dier maken en opplakken.